

Tisková zpráva

Jihlava, 20. září 2022

První etapa měření kvality ovzduší v Kraji Vysočina vyhodnocena

Centrum dopravního výzkumu zpracovalo výsledky první (zimní) etapy měření znečišťujících látek v ovzduší v tomto kraji. Nyní dokončuje druhou (letní) etapu. V obou kampaních monitorovalo koncentrace polycyklických aromatických uhlovodíků včetně karcinogenního Benzo[a]pyrenu a ve vybraných obcích také další znečišťující látky.

Co výsledky monitoringu prozradily?

V obecnější rovině ukázaly na dvě významná zjištění.

- Koncentrace Benzo[a]pyrenu se výrazně liší v jednotlivých městech a obcích,
- na území více než poloviny měst a obcí (35 ze 60) byly naměřeny zvýšené koncentrace benzo[a]pyrenu.

(Konkrétnější informace jsou v přiložené prezentaci.)

Příprava akčních plánů pro zlepšení stavu ovzduší.

Všechny dosud naměřené hodnoty prošly detailním odborným zpracováním. „Na základě zjištěných výsledků připravujeme akční plány, ve kterých městům a obcím navrhujeme opatření ke zvýšení kvality ovzduší,“ doplňuje Jakub Bucek z firmy Bucek, s. r. o., která tuto expertní činnost provádí.

Kdy návrhy na opatření Kraj Vysočina získá?

Akční plány budou zpracovány na konci roku 2023 a následně předány krajskému úřadu ke schválení tak, aby mohly být do konce řešení projektu zveřejněny.

„Je doloženo, že polycyklické aromatické uhlovodíky jsou karcinogenní látky, které vznikají nekvalitním spalováním jak v tepelných zdrojích, tak ve spalovacích motorech. Průběžné výsledky měření ukazují, že lokality s centrálním zásobováním teplem vykazují nižší koncentrace než venkovské lokality s individuálními zdroji tepla na pevná paliva. Informace z měření jsou důležité pro rozhodování o zacílení další podpory výměny starých lokálních zdrojů tepla,“ uvedl radní Kraje Vysočina pro lesní a vodní hospodářství, zemědělství a životní prostředí pan Ing. Pavel Hájek.

Kde se mohou občané již nyní dozvědět, jak dopadlo měření v jejich obci nebo u sousedů?

Na webových stránkách monitoringpau.cz. Čtenáři zde najdou interaktivní mapu, na které mohou zjistit, kde aktuálně měření probíhá a nově zde také naleznou mapu s výsledky zimní etapy. „V mapě výsledků jsou jednotlivé body označující místo měření barevně rozlišeny podle

průměrné koncentrace Benzo[a]pyrenu za měřené období. Po najetí myši na konkrétní bod webové aplikace se zobrazí graf s výsledky,“ vysvětluje Roman Ličbínský, ředitel odborné divize z Centra dopravního výzkumu.

Narazili odborníci v obou kampaních na nějaké obtíže?

Zimní etapa měření proběhla bez potíží. To samé se dá říct i o končící letní etapě, kdy i přes značně proměnlivé počasí, vysoké teploty a bouřky vše proběhlo bez větších komplikací. *„Co se týče součinnosti se starosty a zástupci obcí, spolupracovalo se nám velmi dobře, bez sebemenších potíží, jako při řešení zimní etapy. Všichni projevili vstřícný přístup i v průběhu dovolených a letních prázdnin,*“ doplňuje Radek Vít, výzkumný pracovník Centra dopravního výzkumu.

Bude měření probíhat i v dalších sezónách?

Měření kvality ovzduší budou pokračovat třetí etapou, která proběhne ve stejném období jako letošní zimní etapa, tedy od 18. ledna 2023. Měřené lokality zůstanou stejné jako v předešlých etapách. *„Takto získáme přehled o rozdílech v kvalitě ovzduší v jednotlivých letech a ročních obdobích,*“ uvádí Radek Vít.

Velmi důležitou roli při startu tak složité akce měli pracovníci krajů. *„Velice děkujeme zástupcům krajského úřadu za pomoc s výběrem obcí k realizaci měření a za prvotní oslovení starostů s žádostí o umožnění měření,*“ uzavírá Roman Ličbínský.

Kontakty:

Centrum dopravního výzkumu, v. v. i.

Mgr. Roman Ličbínský, Ph.D., ředitel Divize udržitelné dopravy a dopravních staveb
roman.licbinsky@cdv.cz

Kontakt pro novináře:

Šárka Želinská, vedoucí Úseku marketingu, tel. 778 737 336, e-mail: sarka.zelinska@cdv.cz

O PROJEKTU:

Jednou z nejproblematictějších znečišťujících látek v našem ovzduší je benzo[a]pyren, který je prokázaný lidský karcinogen. Benzo[a]pyren patří do skupiny polycyklických aromatických uhlovodíků, které obecně mají závažné dopady na zdraví člověka. Jeho koncentrace na mnoha měřicích stanicích imisního monitoringu v České republice překračují imisní limit daný zákonem č. 201/2012 Sb.

Centrum dopravního výzkumu, v. v. i., pracuje na projektu **Detailní monitoring polycyklických aromatických uhlovodíků v návaznosti na zpřesnění Plánu zlepšení kvality ovzduší zóny Jihovýchod CZ06Z 2020+ (PAUPZKO) podporovaného z výzvy 2A „Tromso“** z programu „Životní prostředí, ekosystémy a změna klimatu“ financovaného z Norských fondů. Řešení projektu probíhá od května 2021 do dubna 2024. Na jeho plnění se podílí i odborníci z firmy Bucek, s. r. o. a ENVItech Bohemia s. r. o.

Co je cílem projektu?

Jeho cílem je zpracování akčních plánů pro Kraj Vysočina a Jihomoravský kraj, **kde budou navržena vhodná opatření ke snížení koncentrací benzo[a]pyrenu**. Ten byl specifikován Programem ke zlepšení kvality ovzduší zóny Jihovýchod CZ06Z 2020+ pro Kraj Vysočina a Jihomoravský kraj zpracovaným Ministerstvem životního prostředí jako nejproblematictější znečišťující látka.

www.monitoringpau.cz

CENTRUM DOPRAVNÍHO VÝZKUMU:

Centrum dopravního výzkumu, v. v. i., svým výzkumným zaměřením pokrývá klíčové potřeby rozvoje dopravy v České republice, a to na celostátní, regionální i místní úrovni.

Zabývá se jednak klasickými obory, jako jsou bezpečnost silničního provozu, technologie výstavby, údržby, oprav a rekonstrukcí dopravní infrastruktury včetně geotechnických aspektů a diagnostiky dopravních staveb, dopady dopravy a její infrastruktury na životní prostředí, ale také ekonomikou dopravy, multimodální dopravou, dopravní psychologií, vzděláváním v dopravě, modelováním dopravní poptávky, systémy hospodaření, geografickými informačními systémy, odbavovacími a parkovacími systémy, telematickými řídicími systémy atp.

www.cdv.cz